

Elif ESEN
İstanbul Milletvekili

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Sağlık Bakanı Sayın Kemal Memişoğlu tarafından Anayasanın 98'inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim. 27 /06/2025

Elif ESEN
İstanbul Milletvekili

Kadınlara yönelik rahim ağzı kanseri taraması, birinci basamak sağlık hizmetlerinde erken teşhis ve önleme politikalarının en kritik adımlarından biridir. Bu kapsamda Sağlık Bakanlığı'na bağlı Kanser Erken Teşhis, Tarama ve Eğitim Merkezleri (KETEM), yıllardır hem HPV taraması hem de smear testi uygulamaktadır. Ancak son aylarda tarafımıza ulaşan saha verileri, pek çok KETEM merkezine üç aya yakın süredir smear testine yönelik kitlerin ulaştırılmadığını göstermektedir. Bu durum, kadınların yalnızca HPV açısından tarandığı, diğer enfeksiyon ve hücresel değişikliklerin değerlendirilemediği bir süreç yaratmaktadır.

Smear testi yapılmadığı için kadınlar 2. basamak sağlık hizmeti olan hastanelere yönlendirilmekte, bu da hem sağlık sisteminin ikinci basamakta daha fazla yüklenmesine hem de kadınların ikinci bir fiziksel muayeneye girmek zorunda kalmasına neden olmaktadır. Bu uygulamanın bir geçici aksaklık mı yoksa kalıcı bir değişiklik mi olduğu, sağlık hakkı ve kadın bedenine saygı bağlamında kamuoyunun cevap beklediği bir sorudur. İlk basamakta çözülebilecek sağlık hizmetlerinin ikinci basamağa taşınması yalnızca hizmette gecikmeye neden olmakla kalmamakta, aynı zamanda hastanın ekonomik, fiziksel ve psikolojik yükünü de artırmaktadır.

SORULAR:

1. Son üç ay içerisinde kaç ilde KETEM merkezlerine smear testine ilişkin kit sevkiyatı yapılmamıştır? Bu iller hangileridir ve sevkiyatın durma süresi kaç aydır?
2. Smear kitlerinin gönderilmemesinin nedeni nedir? Tedarik zincirinde yaşanan geçici bir aksaklık mı söz konusudur, yoksa bu uygulamadan kademeli olarak vazgeçilmesine yönelik bir politika mı yürürlüğe girmiştir?

Elif ESEN
İstanbul Milletvekili

3. Bakanlığınızın, smear testinin KETEM uygulamalarından çıkarılmasına yönelik herhangi bir yazılı planı, genelgesi veya taslak çalışması bulunmakta mıdır?
4. HPV testi pozitif çıkan ancak smear testi yapılamadığı için hastaneye yönlendirilen kadınların oranına dair bir veri tutulmakta mıdır? Bu kadınların ikinci basamak sağlık kuruluşlarına ulaşım süreci ve tekrar muayene olma yükü göz önünde bulundurularak bir etki analizi yapılmış mıdır?
5. İlk basamakta sunulabilecek basit ve koruyucu sağlık hizmetlerinin ikinci basamağa yönlendirilmesi sonucunda; hastanelerdeki kadın doğum polikliniklerinin iş yüküne dair bir artış gözlemlenmiş midir?
6. Kadınların bu süreçte aynı test için birden fazla kez vajinal muayeneye girmesinin fiziksel ve psikolojik etkileri konusunda Bakanlığınızca yapılmış herhangi bir değerlendirme ya da etik kurul görüşü var mıdır?
7. Smear testi yapılmayan durumlarda diğer vajinal enfeksiyonlar ve rahim ağzı hücresel değişiklikleri tespit edilememekte, bu da erken teşhis fırsatının kaçırılmasına neden olmaktadır. Bakanlığınız bu boşluğun halk sağlığı açısından doğurabileceği olası sonuçları değerlendirmiş midir?
8. 2023 ve 2024 yıllarında KETEM merkezlerinde yapılan smear testi sayılarında bir azalma yaşanmış mıdır? Bu azalma varsa, oransal ve sayısal karşılaştırma yapılmış mıdır?